

Handleiding

Kostprijsberekening & Boeken van voorraadwaarde

© 2008 Mamut Software BV. Alle rechten voorbehouden.

Mamut en Mamut Business Software zijn geregistreerde handelsmerken van Mamut ASA.

Versie: HLKP_20081008

Producent & Distributeur:

Mamut Software BV.

Boeingavenue 8

1119 PB Schiphol-Rijk

Tekst & vormgeving:

Menno Misset mennom@mamut.nl

Website: <http://www.mamut.nl>

E-mail: academy@mamut.com

Verkoop: 0800 444 6666

Support: 0900 444 6666 (lokaal tarief)

Fax: 0900 444 6667

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Doel van de handleiding	4
1.2	Opbouw van de handleiding.....	4
1.2.1	Standaard proces	4
1.2.2	Hoofdstuk indeling.....	5
1.3	Mamut Enterprise E5.....	5
2	Instellingen	6
2.1	Standaard configuratie kostprijs.....	6
2.2	Kostprijs boeken bij verkoop	6
2.2.1	Voorraadwaardeboekingen	7
2.2.2	Instellingen voorraadwaarde boekingen wijzigen.....	9
2.3	Standaard Grootboekrekeningen	9
2.3.1	Rekening 3000: Voorraad	9
2.3.2	Rekening 1370: Nog te factureren leveringen.....	10
2.3.3	Rekening 1650: Nog te ontvangen facturen.....	10
2.3.4	Rekening 7900: Voorraadverandering.....	10
2.3.5	Kostprijsrekening (bijvoorbeeld 7000)	10
2.4	Systeemrekeningen	11
3	Kostprijsberekening	12
3.1	Standaard configuratie	12
3.2	Basis voor kostprijs 13	
3.2.1	Basis voor kostprijs 'Artikelregister' nader toegelicht.....	14
3.2.2	Basis voor kostprijs 'Inkoopprijs' nader toegelicht.....	15
4	Inkoopkosten	17
4.1	Soorten inkoopkosten	17
4.1.1	Boeken inkoopkosten van de leverancier.....	17
4.1.2	Boeken inkoopkosten van derden	18
4.1.3	Inkoopkosten boeken als directe kosten	20
4.2	Inkoopkosten verrekenen met de kostprijs.....	21
4.2.1	Vrachtkosten van derden.....	22
4.2.2	Kosten boeken op de balans.....	23
4.2.3	Kosten overnemen in prijscalculator	24
4.3	Kostprijs overschrijven.....	25
4.3.1	Kostprijs overschrijven in de verkoopmodule	25
5	Implementeren van voorraadwaardeboekingen	27
5.1	Voorraadboekingen in een nieuwe database.....	27
5.2	Verandering van methode in bestaande database	27
5.2.1	Maken van reservekopie.....	28
5.2.2	Orders verwerken	28
5.2.3	Magazijn leeghalen	28
5.2.4	Omzetten van instellingen.....	28
5.2.5	Producten terug in het magazijn leggen.....	29
5.2.6	Correctieboekingen	29

1 Inleiding

1.1 Doel van de handleiding

Voor handelsbedrijven die werken met de inkoop- en verkoopmodule in Mamut bestaan er tal van mogelijkheden met betrekking tot het berekenen van de bruto winstmarges en het boeken van de kostprijs. Voor deze bedrijven geldt dat inkopen zowel in de financiële- als in de voorraadadministratie worden geboekt. Het grootboek geeft inzicht in de kostprijs, de omzet en de totale voorraadwaarde van de goederen in het magazijn. De voorraadadministratie vermeldt de aantallen in het magazijn.

Deze handleiding assisteert u bij het inrichten van uw artikelregister en de koppeling tussen de voorraadadministratie en het grootboek. U wordt een helder beeld gegeven van de instellingen en de wijze waarop het systeem voorraad en kosten in het grootboek boekt. Hierbij is het doel dat uw administratie een juiste afspiegeling geeft van de werkelijke bedrijfsprocessen. Naast de standaard boekingspatronen zullen ook de afwijkende processen besproken worden. Wij raden u aan om de handleiding uitvoerig door te lezen alvorens u met de implementatie aan de slag gaat.

1.2 Opbouw van de handleiding

Voor het inrichten van de kostprijsberekening en de voorraadwaarde boekingen bestaan er vier soorten instellingen. Deze dient u te activeren dan wel te deactiveren. De combinatie van deze vier bepaalt uiteindelijk de boeking in het grootboek. Zowel de afzonderlijke instellingen als de combinaties zullen in een logisch volgorde worden toegelicht. Leest u het document van het begin tot het einde door, dan bent u er zeker van dat u geen onderwerpen heeft overgeslagen en dat u de juiste configuratie kiest.

1.2.1 *Standaard proces*

In de handleiding worden de onderwerpen toegelicht aan de hand van een standaard inkoop/verkoopproces.

Standaard bedrijfsproces

1. Inkooporders worden opgemaakt in de inkoopmodule. Standaard wordt hierbij de inkoopprijs gebruikt die staat vermeld in de artikelkaart in het tabblad **Leverancier**
2. De levering van de bestelde goederen wordt geregistreerd in de inkoopmodule via de knop **Artikelontvangst registreren** 📦. Hierbij worden de goederen tegen de geregistreerde inkoopprijs in de inkooporder in het magazijn gelegd.
3. De inkoopfactuur wordt geregistreerd in het boekingsvenster in de inkoopmodule. Deze wordt geopend via de knop **Order boeken** 📄. Hierbij wordt de crediteur en de BTW geboekt in de financiële administratie.
4. De goederen worden verkocht via de ordermodule. Hierbij wordt de kostprijs gebruikt die is geregistreerd bij de inkoop van dit artikel.

5. De levering aan de klant geschiedt door een pakbon af te drukken. De goederen worden hierbij uit het magazijn genomen.
6. Bij het afdrukken van de factuur zal de omzet, de debiteur en de BTW worden geboekt.

Uiteraard is het mogelijk dat de inkoop- en verkoopprocessen in uw bedrijf enigszins afwijken van dit standaard proces. Bijvoorbeeld, u levert de goederen direct uit aan uw klant voordat u de inkoopfactuur van uw leverancier boekt of u maakt eerst een verkoopfactuur aan voordat u de pakbon afdrukt. In de meeste gevallen zal dit geen gevolgen hebben voor een juiste kostprijs berekening. Echter, er bestaan er enkele vereisten, namelijk:

- Voor alle goederen op de inkooporder is een inkoopprijs vermeld
- Goederenontvangsten worden geregistreerd in de inkoopmodule
- Inkoopfacturen worden geboekt via de inkoopmodule
- Voor alle goederen op de verkooporder is een verkoopprijs vermeld
- Verkoopfactuur worden afgedrukt nadat de inkoopfacturen zijn geboekt

1.2.2 *Hoofdstuk indeling*

In hoofdstuk twee wordt begonnen met een uitleg van de eerste basisinstelling. Deze heeft betrekking op het boekingsmoment van de kostprijs. Wordt de kostprijs geboekt bij het verwerken van de inkooporder of juist bij het factureren van de verkooporder? De keuze tussen deze twee momenten zal een groot deel van de boekingspatronen in uw programma gaan bepalen.

De tweede kostprijsinstelling de *Basis voor kostprijs* wordt besproken in hoofdstuk drie. Met deze instelling bepaalt u de grondslag waarmee het systeem de kostprijs berekend. Dit kan de standaardprijs uit het artikelregister zijn of de prijzen die u vastlegt in de inkoopmodule. Welke grondslag u kiest hangt af van uw bedrijfsprocessen.

In hoofdstuk vier wordt vervolgens de verwerking van inkoopkosten toegelicht. Uitgelegd wordt hoe u om dient te gaan met vracht- en andere kosten ten einde deze op de juiste wijze in het grootboek inzichtelijk te maken. Tot slot zal in hoofdstuk vijf worden ingegaan op het implementeren van de voorraadwaarde boekingen voor het geval u reeds met het programma aan de slag bent gegaan.

1.3 Mamut Enterprise E5

De geavanceerde kostprijsberekening en de functionaliteit met betrekking tot de voorraadwaardeboekingen zijn enkel beschikbaar in het programma *Mamut Enterprise E5*. Hoewel deze handleiding ook voor het inrichten van de andere programmaversies van toepassing kan zijn, wordt hierin *Enterprise E5* als uitgangspunt genomen.

2 Instellingen

2.1 Standaard configuratie kostprijs

Met de standaard configuratie, na installatie boekt u de kosten van de producten aan de inkoopzijde van het programma. Dit houdt in dat bij het boeken van de inkoopfactuur in de inkoopmodule de kostprijs in het resultaat worden geboekt. Bij het verwerken van de verkooporder worden vervolgens de debiteur, de omzet en de af te dragen BTW geboekt.

Deze instelling is zeer geschikt voor bedrijven die te maken hebben met een kleine goederenstroom of waar goederenhandel niet de *core-business* is. Voor deze bedrijven geldt dat het aanmaken en verwerken van inkooporders niet tot de dagelijkse activiteiten behoort.

Bekijk het onderstaande voorbeeld om een beeld te krijgen van de systeembeoeking in het inkoop- en verkoopboek met de standaardinstellingen.

Voorbeeld 1: Boeken van kostprijs bij het verwerken van inkooporders

Prijs- en BTW-instellingen

Inkoopprijs excl. btw	€1000,-
Kostprijs	€1000,-
Inkoop btw	19%
Verkoopprijs excl. btw	€1200,-
Verkoop btw	19%

	Soort boeking	In/Uit	Rekening	Omschrijving	Debet	Credit
Inkoopfactuur	IF1	In	a/1600	Crediteur		1190,00
			1520	Te vorderen btw	190,00	
			7000	Kostprijs	1000,00	

Verkoopfactuur	VF1	Uit	1300	Debiteur	1428,00	
			a/8000	Omzet		1200,00
			a/1500	Af te dragen btw		228,00

☛ **Let op!** De boekingswijze waarbij de kostprijs aan de inkoopzijde van het programma wordt geboekt, zal niet verder worden behandeld in dit document.

2.2 Kostprijs boeken bij verkoop

Beeld ⇒ **Instellingen** ⇒ **Bedrijf** ⇒ **tabblad Module-instellingen** ⇒ **Artikel** ⇒ **tabblad Prijzen**

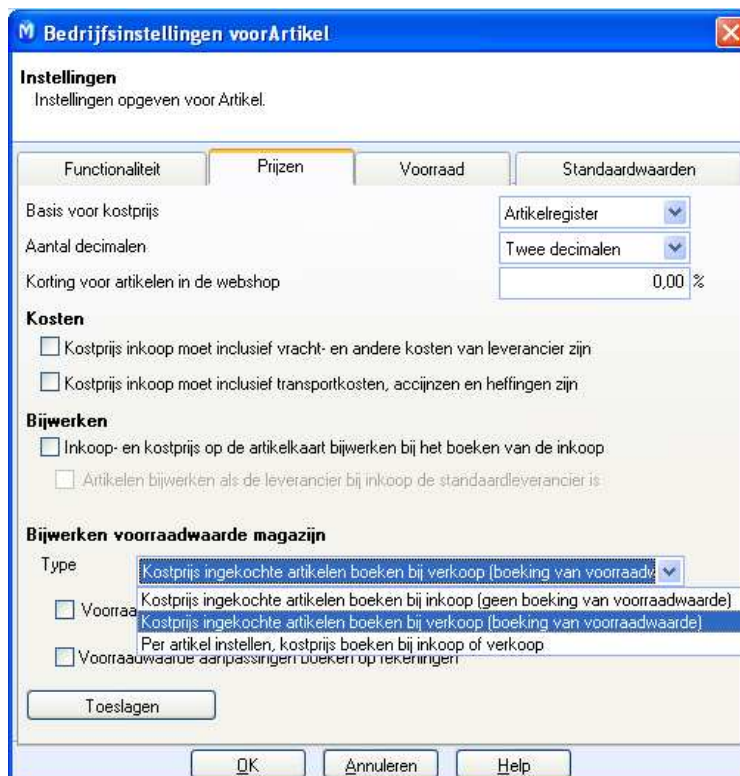
Wenst u deze standaard kostprijsinstelling aan te passen, dan kiest u er voor om de kostprijs te boeken aan de verkoopzijde. In dat geval zal niet bij het boeken van de inkoopfactuur de kosten worden geboekt in het resultaat, echter pas bij het verwerken van de verkoopfactuur. De kosten van de ingekochte goederen zullen pas worden geboekt op het moment dat ze het magazijn

verlaten. Een voordeel hierbij is dat de winst (omzet minus kosten) pas wordt geboekt op het moment dat deze ook daadwerkelijk wordt gerealiseerd.

Open de instellingen via het bovengenoemde pad en ga naar **Bijwerken voorraadwaarde magazijn**. Na installatie staat in de afrollijst **Kostprijs ingekochte artikelen boeken bij inkoop** geselecteerd.

Kies nu voor de optie **Kostprijs ingekochte artikelen boeken bij verkoop (boeking van voorraadwaarde)**. Er verschijnt een waarschuwing waarmee u op de hoogte wordt gebracht van het veranderende boekingspatroon. Deze kunt u met **OK** bevestigen.

Merk op dat met de laatste optie **Per artikel instellen, kostprijs boeken bij inkoop of verkoop** het mogelijk is om per artikel een van de twee boekingspatronen in te stellen. Welke u kiest, bepaalt u op de artikelkaart van het artikel. Zie het tabblad **Instellingen**.

Afb. 1. Bijwerken voorraadwaarde magazijn

Afb. 2. Per artikel instellen, kostprijs boeken bij inkoop of verkoop

2.2.1 Voorraadwaardeboekingen

Bij het boeken van de kostprijs bij de verkoop van artikelen zullen alle inkomende en uitgaande goederenstromen, behalve in het magazijn ook in het grootboek worden bijgewerkt. De inkoopwaarde van de producten plus eventuele inkoopkosten worden automatisch op de balansrekening voor voorraad geboekt. Het is niet gezegd dat dit tegelijkertijd plaatsvindt met het ontvangen of uitschrijven van een factuur.

Met deze voorraadwaardeboekingen brengt het systeem de waarde op de balans weer in evenwicht. Stel, u koopt goederen in voor €10.000,- en betaalt de leverancier per bank. Dan neemt uw banksaldo en dus de waarde op de balans af. Uiteraard treedt deze waardevermindering in de praktijk niet op. Immers, u heeft voor dit geld goederen ontvangen met een waarde van €10.000,-. Met de voorraadwaardeboekingen zal het systeem automatisch deze voorraadwaarde op de balansrekening voor de voorraad boeken.

➤**Tip** De aansluiting tussen de voorraadwaarde in het magazijn en het saldo op de balansrekening voorraad kunt u controleren met het rapport *Afstemming van voorraadwaarde*.

Op vier verschillende momenten in het inkoop- en verkoopproces vinden er mutaties plaats in het grootboek. Deze mutaties geschieden ook op het moment dat de voorraad op nul (0) staat of zelfs negatief is. Het kan dus voorkomen dat op uw balans en negatieve voorraad wordt gecreëerd. De momenten zijn:

Boekingsmomenten 'boeken kostprijs bij verkoop'

1. Bij de goederenontvangst
2. Bij registratie van de inkoopfactuur
3. Bij levering van goederen aan de klant
4. Bij facturering van de verkooporder

🔴**Let op!** Voor het registreren van de voorraadwaarde in het grootboek is dat van belang dat een magazijn is gekoppeld aan het artikel. Ga hiervoor naar het tabblad **Magazijn** in het artikelregister.

Voor producten waar geen magazijn aan is gekoppeld, bijvoorbeeld voor het type *Arbeid/Dienst* zullen de kosten bij inkoop direct in het resultaat worden geboekt. Tevens is het verstandig op te merken dat bij het wijzigen van instellingen niet de bestaande voorraad wordt aangepast of alsnog wordt geboekt op de balans.

Voorbeeld 2: Boeken van kostprijs bij verwerken van verkooporders inclusief voorraadwaarde

Prijs- en BTW-instellingen

Inkoopprijs excl. btw	€1000,-
Kostprijs	€1000,-
Inkoop btw	19%
Verkoopprijs excl. btw	€1200,-
Verkoop btw	19%

	Soort boeking	In/Uit	Rekening	Omschrijving	Debet	Credit
Goederenontvangst inkoop	MT1	In	3000	Voorraad goederen	1000,00	
			a/1650	Nog te ontvangen facturen		1000,00
Inkomende factuur	IF1	In	1650	Nog te ontvangen facturen	1000,00	
			1520	Te vorderen btw	190,00	
			a/1600	Crediteuren		1190,00
Levering van goederen	MT2	Uit	a/3000	Voorraad goederen		1000,00
			1370	Nog te factureren leveringen	1000,00	

Uitgaande factuur	VF1	Uit	a/8000	Omzet		1 200,00
			a/1500	Af te dragen btw		228,00
			1300	Debiteuren	1428,00	
			a/1370	Nog te factureren leveringen		1000,00
			7000	Kostprijs	1000,00	

2.2.2 Instellingen voorraadwaarde boekingen wijzigen

Bedenk dat de instelling voor het boeken van de voorraadwaarde niet op ieder gewenst moment kan worden gewijzigd. Belangrijk is om voor een van de opties te kiezen voordat u de ordermodule en de voorraad in gebruik neemt. Liggen er artikelen in het magazijn of zijn er inkoop- of verkooporders aangemaakt op het moment van de aanpassing, dan ontstaan er mogelijk verschillen tussen de werkelijke voorraadwaarde en de waarde in de financiële administratie.

Bent u reeds begonnen met het aanmaken van orders maar heeft u de verkeerde instelling gekozen, bekijk dan hoofdstuk vijf hoe u de instellingen kunt wijzigen.

2.3 Standaard Grootboekrekeningen

Beeld ⇒ **Instellingen** ⇒ **Administratie** ⇒ **tabblad Module-instellingen** ⇒ **Rekeningschema**

Iedere database in Mamut bevat een aantal standaard grootboekrekeningen voor onder andere het boeken van *voorraad*, *kostprijs*, *nog te ontvangen facturen*, *nog te factureren leveringen*, *voorraadveranderingen* en *vrachtkosten*. Alleen bij verkopen van artikelen met een magazijnkoppeling zullen van alle grootboekrekening gebruik worden gemaakt (we hameren er nog maar een keer op). De grootboekrekeningen kunt u terugvinden in het rekeningschema.

2.3.1 Rekening 3000: Voorraad

De rekening *3000 Voorraad* wordt voornamelijk gebruikt als balansrekening voor de voorraadwaarde en wordt bij iedere inkomende en uitgaande magazijntransactie bijgewerkt. Het is mogelijk om de voorraadrekening per artikel in te stellen. Dit kan op de artikelkaart zelf gebeuren onder het tabblad **Instellingen**. Kies in het afrolvenster naast **Balansrekening voor voorraad** een van de andere voorraadrekeningen. Staat hier geen rekening ingevuld, dan zal de rekening *3000 Voorraad* als standaard worden aangehouden.

The screenshot shows the 'Instellingen' tab for an article. The 'Instellingen voor verwerking in administratie' section is active. The 'Balansrekening voor voorraad' dropdown is highlighted with a red circle and set to '3100 Voorraad accessoire:'. Other dropdowns include 'Tussenrek. voorraad', 'Resultaatrek. inkoopwaarde voorraad' (set to '7100 Kostprijs accessoires'), 'Verkooprek. (Btw-plichtig)' (set to '8000 Verkopen BTW 19%'), 'Verkooprek. (belastingvrij)', 'Verkooprekening export buiten de EU', and 'Verkooprekening export naar de EU'.

Afb. 3. Alternatieve balansrekening voor voorraad

2.3.2 Rekening 1370: Nog te factureren leveringen

De rekening 1370 *Nog te factureren leveringen* wordt door het systeem gebruikt om een eventueel tijdsverschil tussen de levering en facturering van goederen op te vangen. Het is een tussenrekening. Deze grootboekrekening kan per relatie op de relatiekaart worden ingesteld. Ga hiervoor naar het tabblad **Instellingen** en open de knop **Debiteur/Crediteur**. Selecteert u geen alternatieve tussenrekening, dan zal wederom de standaard systeemrekening worden gebruikt.

2.3.3 Rekening 1650: Nog te ontvangen facturen

De rekening 1650 *Nog te ontvangen facturen* wordt gebruikt om een eventueel tijdsverschil tussen het registreren van de goederenontvangst en de inkoopfactuur op te vangen. Ook dit is een tussenrekening die per leverancier ingesteld kan worden via de relatiekaart. Open in het tabblad **Instellingen** de knop **Debiteur/Crediteur**. In de afrollijst **Nog te ontvangen facturen** in de selecteert u de alternatieve rekening.

2.3.4 Rekening 7900: Voorraadverandering

De grootboekrekening 7900 *Voorraadverandering* wordt in Mamut gebruikt voor het registreren van veranderingen in de voorraad die door middel van de functie **Inventarisatie** tot stand zijn gekomen. Past u handmatig de voorraad aan, dan wordt de waarde van het artikel af- of opgeboekt op deze rekening. De waarde wordt bepaald aan de hand van de kostprijs ingevuld in de prijscalculator (tabblad Prijs) in de artikelkaart.

☛ **Let op!** Heeft u bij het registreren van de initiële voorraad met behulp van de inventarisatiefunctie geen kostprijs geregistreerd in de prijscalculator, dan zal er geen automatische voorraadwaardeboeking worden gerealiseerd.

De grootboekrekening kan per artikel worden ingesteld via het tabblad **Instellingen** op de artikelkaart. Selecteer de alternatieve rekening in het veld **Tussenrek voorraad**. Indien geen rekening is geselecteerd dan wordt de standaard rekening 7900 *Voorraadverandering* gebruikt.

2.3.5 Kostprijsrekening (bijvoorbeeld 7000)

De kostprijsrekening wordt gebruikt voor het boeken van de inkoopkosten van de goederen. In de standaard configuratie bepaalt het systeem de rekening aan de hand van de BTW. Koopt u goederen in met 19% BTW dan zal standaard kostprijs rekening 7000 wordt gebruikt. Bij goederen met 6% BTW is dit kostprijsrekening 7020. Met andere woorden, de kostprijsrekeningen zijn gekoppeld aan de BTW-code's.

The screenshot shows the 'Instellingen' tab in the Mamut software. The interface is divided into two main sections: 'Instellingen voor behandeling van het artikel in andere modules' and 'Instellingen voor verwerking in administratie'. The 'Instellingen voor verwerking in administratie' section contains several dropdown menus. The 'Tussenrek. voorraad' dropdown is highlighted with a red circle and contains the text '7100 Kostprijs accessoires'. Other dropdowns include 'Balansrekening voor voorraad', 'Resultaatrek. inkoopwaarde voorraad', 'Verkooprek. (Btw-plichtig)', 'Verkooprek. (belastingvrij)', 'Verkooprekening export buiten de EU', and 'Verkooprekening export naar de EU'. The 'Instellingen voor behandeling van het artikel in andere modules' section contains checkboxes for 'Voorraadartikel', 'Arbeid/Dienst', 'Resource', and 'Campagne'.

Afb. 4. Kostprijsrekening per artikel instellen

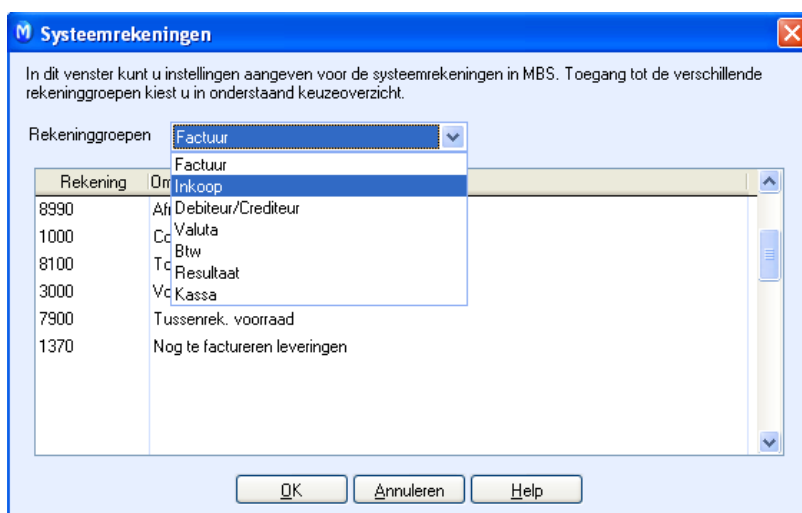
Het is mogelijk om deze rekeningen per artikel in te stellen. Ga hiervoor naar de artikelkaart en selecteer in het tabblad **Instellingen**, in de afrollijst **Resultaatrek. inkoopwaarde voorraad** de betreffende rekening.

2.4 Systeemrekeningen

Beeld ⇒ **Instellingen** ⇒ **Administratie** ⇒ **tabblad Administratieve-instellingen** ⇒ **Systeemrekeningen**

Zoals gezegd gelden alle hierboven genoemde grootboekrekeningen als standaard voor de systeemboekingen. We hebben aangegeven hoe u alternatieve rekeningen kunt opgeven op het moment dat u de standaardrekening wilt aanpassen. Dit doet u voornamelijk op de artikel- en de relatiekaarten. Daarentegen is het ook mogelijk om het kenmerk *standaard* van een grootboekrekening af te halen. Dit doet u in de functie **Systeemrekeningen**. Bijvoorbeeld, kies een andere standaardrekening voor de voorraadaanpassing op het moment dat de rekening 7900 niet voldoet.

Open de systeemrekeningen via het bovengenoemde pad. Kies in de afrollijst een van de rekeninggroepen, bijvoorbeeld *Inkoop* en zoek de betreffende standaard rekening er bij. Kies in de kolom **Rekening** een alternatief.

Afb. 5. Systeemrekeningen

3 Kostprijsberekening

3.1 Standaard configuratie

In het vorige hoofdstuk hebben we gekeken naar de instellingen waarmee u het boekingsmoment van de kostprijs bepaalt. De standaard configuratie zal deze boeken bij inkoop. Echter, wij hebben u geadviseerd de instelling om te zetten en de kostprijs te registreren bij verkoop van goederen. In dit hoofdstuk bekijken we hoe de kostprijs tot stand komt. Wat is de waarde van uw inkopen en hoe kunnen inkoopkosten zoals transportkosten, accijnzen en wisselkoersverschillen worden verrekend?

Voor iedere inkoop geldt dat de hoogte van de standaard kostprijs gelijk is aan de inkoopprijs op de inkooporder. Deze prijs heeft u in eerste instantie vastgelegd in het tabblad **Leverancier** in de artikelkaart (zie afbeelding 6) en is bij het aanmaken gekopieerd naar de inkooporder. Uiteraard kunt u op deze nog wijzigen. Merk op dat de inkoopprijs ook vermeld is in de prijscalculator (afbeelding 7).

Met andere woorden, de kostprijs is de inkoopprijs. Dit bedrag zal worden geboekt als resultaat op de kostprijsrekening (standaard grootboekrekeningnummer 7000). Het nummer staat vermeld in de artikelregel van de inkooporder.

Leveranciersnr.	Leverancier	Lev. art.nr.	Levertijd	Bijwerken wisselkoers	Valuta	Inkoopprijs	Inkoopprijs in valuta	Leveranciers	Aanbevolen verkoopprijs
4000015	Meubelmaker De Koning	LUX2435	12	Variabele wisselkoers	EUR	1 650,00		1 650,00	0,00

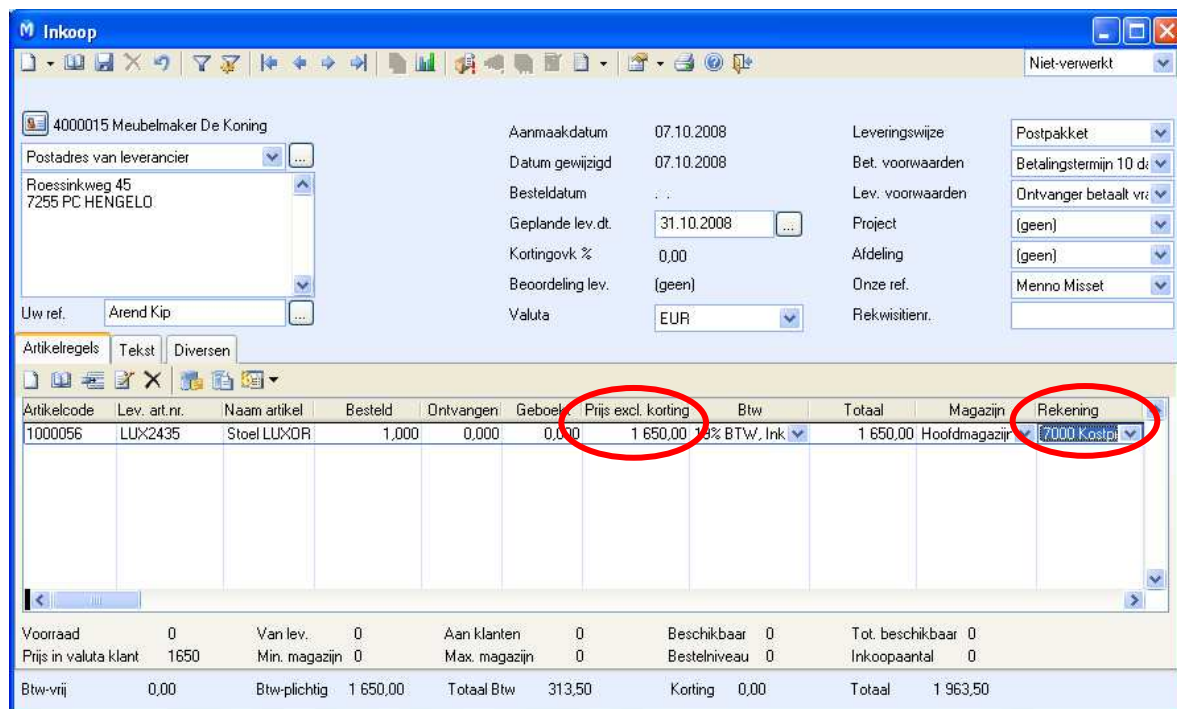
Afb. 6. Inkoopprijs op tabblad Leverancier

	Exclusief Btw	Inclusief Btw	Wijzigingen inkoopprijs beïnvloeden
Inkoopprijs	1 650,00	1 963,50	Kosten
Kosten	75,00	89,25	Wijzigingen kostprijs beïnvloeden
Kostprijs	1 725,00	2 052,75	BW-opslag (vaste verkoop)
Brutowinst	795,17	946,25	Wijzigingen verkoopprijs beïnvloeden
BW-opslag in % of factor	46,10	☒ % ☐ Factor	BW-opslag (vaste kostprijs)
Verkoopprijs	2 520,17	2 999,00	☒ Op externe prijslijst weergeven
Toeslagen	(geen)		☐ Kostprijs in verkoopmodule overschrijven

Afb. 7. Prijscalculator Artikelregister

Bekijk eventueel afbeelding 8. Het bedrag in de kolom **Prijs excl. korting** is de geldende inkoopprijs voor het product *Stoel Luxor*. Eventueel overschrijft u deze hier met een nieuwe prijs. Achter het bedrag is de kostprijsrekening vermeld die het systeem zal gebruiken bij het boeken van de

kostprijs. Merk op dat u ook deze kunt aanpassen. Samengevat, voor deze order geldt dat bij verkoop (of inkoop) van dit de *Stoel Luxor* een bedrag van €1650,- wordt geboekt op rekening 7000 *Kostprijs*.

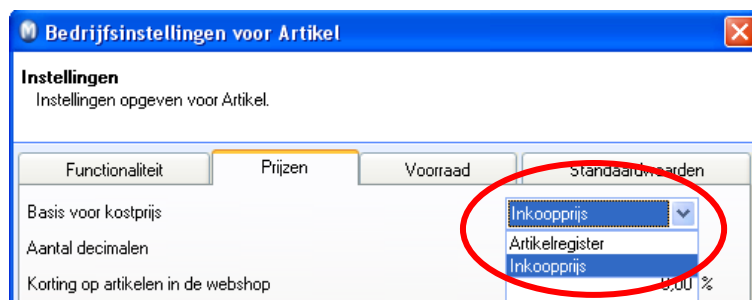

Afb. 8. Inkooporder en inkoopprijs

3.2 Basis voor kostprijs

Beeld ⇒ **Instellingen** ⇒ **Bedrijf** ⇒ **tabblad Module-instellingen** ⇒ **Artikel** ⇒ **tabblad Prijzen**

Voor het berekenen van de kostprijs is het van belang dat u een berekeningsgrondslag kiest. Dit is de zogenaamde *Basis voor Kostprijs*. Deze instelling vindt u in de artikelinstellingen via het hierboven aangegeven pad. U kiest een van de twee opties; **Artikelregister** of **Inkoopprijs**.

Afb. 9. Basis voor kostprijs

Met de instelling *Basis voor kostprijs* geeft u waar het systeem de kostprijs vandaan haalt bij het aanmaken van de verkooporder. Bekijk eventueel afbeelding 10. De kolom **Kostprijs EUR** toont de kostprijs op basis waarvan de brutomarge (linksonder in het venster) wordt berekend. Dit kan de kostprijs zijn die u registreert bij de inkoop van het product. Echter, dit hoeft niet altijd het geval te zijn. Het is mogelijk om de marges te berekenen aan de hand van een vooraf vastgestelde kostprijs.

⇒**Tip**⇒ Is de kolom **Kostprijs EUR** niet in de orderregel weergegeven, dan kunt u deze toevoegen via de gebruikersinstellingen . Zie het tabblad **Hoofdttekst orders**.

Order 20080039
3000014 Brederode Advocaten

Factuuradres: Bakkerlaan 50, 3044 NH, ROTTERDAM

Vervaldatum: 28.10.2008
Factuurdatum: ...
Geproduceerd op: ...
Leveringsdatum: 17.10.2008
Valuta: EUR

Bet. voorwaarden: Betalingstermijn 30 c
Project: (geen)
Onze ref.: (geen)
Uw ref.: Jos Den Braven
Referentie: ...

Artikelenomschrijving	Aant.	Te leveren	Prijs	Korting (%)	Lev. dt.	Magazijn	Btw	Totaal Btw	Rekening	Geleverd	Totaal	Kostprijs EUR	Verk. prijs incl. Btw
1000056 Stool LUXDR	1,000	1,000	2 520,17		17.10.2008	Hoofdm.	19% BTW, Vt	478,83 8000		0,000	2 520,17	1 650,00	2 999,00

DB 870,17 DG 34,53

Voorraad: 0 Gereserveerd: 0 Van lev.: 6 Aan klanten: 1 Beschikbaar: 5

Toeslagen: 0,00 Korting: 0,00 Netto: 2 520,17 Btw: 478,83 Bruto: 2 999,00

Afb. 10. Kostprijs op verkooporder

3.2.1 Basis voor kostprijs 'Artikelregister' nader toegelicht

Beeld ⇒ Instellingen ⇒ Bedrijf ⇒ tabblad **Module-instellingen** ⇒ Order/Factuur ⇒ tabblad **Prijs/Korting**

Selecteert u de optie **Artikelregister** dan zal de kostprijs gelijk worden gesteld aan de inkoopprijs uit de prijscalculator van het artikelregister (tabblad Prijs). Het bedrag in het veld **Inkoopprijs** (zie afbeelding 7) wordt overgenomen in de kolom **Kostprijs EUR** van de orderregel.

Wij raden u aan deze functie te gebruiken in het geval u werkt met vaste inkooprijzen. Bovendien heeft uw bedrijf niet te maken met variabele inkoopkosten, zoals vrachtkosten of heffingen. Voor iedere inkooporder geldt dat de marges worden berekend op basis van de stamgegevens uit het artikelregister.

Let op! Is er in de prijscalculator geen inkoopprijs vermeld, dan zal het systeem automatisch de kostprijs gelijkstellen aan nul (0). Uiteraard heeft dit gevolgen voor de berekening van uw marges.

Order 20080039
3000014 Brederode Advocaten

Factuuradres: Bakkerlaan 50, 3044 NH, ROTTERDAM

Vervaldatum: 28.10.2008
Factuurdatum: ...
Geproduceerd op: ...
Leveringsdatum: 17.10.2008
Valuta: EUR

Bet. voorwaarden: Betalingstermijn 30 c
Project: (geen)
Onze ref.: (geen)
Uw ref.: Jos Den Braven
Referentie: ...

Artikelenomschrijving	Aant.	Te leveren	Prijs	Korting (%)	Lev. dt.	Magazijn	Btw	Totaal Btw	Rekening	Geleverd	Totaal	Kostprijs EUR	Verk. prijs incl. Btw
1000056 Stool LUXDR	1,000	1,000	2 520,16		17.10.2008	Hoofdm.	19% BTW, Vt	478,83 8000		0,000	2 520,17	1 725,00	2 999,00

DB 795,17 DG 31,55

Voorraad: 0 Gereserveerd: 0 Van lev.: 6 Aan klanten: 1 Beschikbaar: 5

Toeslagen: 0,00 Korting: 0,00 Netto: 2 520,17 Btw: 478,83 Bruto: 2 999,00

Afb. 11. Kostprijs op verkooporder inclusief kosten

Wenst u in deze situatie toch inkoopkosten te registreren dan heeft u hiervoor het veld **Kosten** in de prijscalculator tot uw beschikking. Bekijk eventueel ons voorbeeld in afbeelding 7. Aan de inkoopprijs à €1650,- is €75,- kosten toegevoegd. De kostprijs bedraagt nu €1725,-. Wenst u deze laatste prijs over te nemen op de verkooporder, bepaal dan de instellingen via het hierboven aangegeven pad. Markeer de optie **Kostprijs is gelijk aan "Kosten" uit artikelkaart plus inkoopprijs**. Vergelijk de afbeeldingen 10 en 11!

☛ **Let op!** Heeft u de instelling **Kostprijs is gelijk aan "Kosten" uit artikelkaart plus inkoopprijs** geactiveerd dan kan een verschil ontstaan tussen de brutowinst geregistreerd in het grootboek en de marge die in de verkooprapporten. Dit verschil wordt veroorzaakt doordat de kostprijs bij inkoop gelijk is aan de inkoopprijs (veld **Inkoopprijs** in de prijscalculator). Terwijl bij verkoop hieraan de kosten zijn toegevoegd.

In ons voorbeeld zal de brutowinst, bij een verkoopprijs van €2520,17 *excl. BTW*, in de financiële administratie €870,15 bedragen terwijl de omzetrapporten een marge à €795,17 vertonen.

Met het oog op deze verschillen raden wij u aan om deze functie alleen te activeren indien gebruik maakt van de functie **Inkooporder aanmaken op basis van de verkooporder**. In dat geval kunt u de kostprijs op de verkooporder overnemen als inkoopprijs op de inkooporder.

3.2.2 Basis voor kostprijs 'Inkoopprijs' nader toegelicht

Selecteert u als berekeningsgrondslag de optie **Inkoopprijs** dan geldt dat de inkoopprijs het uitgangspunt is voor het berekenen van de kostprijs. In de verkooporder wordt de kostprijs gelijk gesteld aan de inkoopprijs die u bij het boeken van de inkoopfactuur heeft geregistreerd. Dit is de werkelijke historische aanschafwaarde.

☛ **Tip** De instelling **Inkoopprijs** maakt het mogelijk om additionele inkoopkosten te verrekenen met de kostprijs. Om die reden wordt deze veelvuldig toegepast door handelsbedrijven.

Afb. 12. Boeken van inkoopfactuur

Kiest u als berekeningsgrondslag **Inkoopprijs** dan is het mogelijk om additionele inkoopkosten door te berekenen in de kostprijs. Hiervoor gebruikt u onder andere de velden **Vracht** en **Expeditie** in het boekingsvenster. Voert u hier een bedrag in, dan zal afhankelijk van het inkoop aantal en de

instellingen de kostprijs per artikel worden verhoogd. De nieuwe kostprijs wordt op de verkooporder overgenomen. Bekijk voor het verrekenen van inkoopprijs het volgende hoofdstuk.

☛ **Let op!** Heeft u de instelling **Kostprijs is gelijk aan "Kosten" uit artikelkaart plus inkoopprijs** (zie paragraaf 3.2.1.) geactiveerd dan zal de kostprijs in de verkooporder worden verhoogd met het bedrag dat staat vermeld in het veld **Kosten** van de prijscalculator van dit artikel. In dat geval kunnen er verschillen ontstaan tussen de werkelijke geboekte kostprijs in de financiële administratie en de kostprijs die wordt geregistreerd in de verkooprapportage.

In ons voorbeeld verhogen we de kostprijs à €1650,- met €85,- voor de vrachtkosten. Deze wordt vervolgens €1735,-. Is de bovengenoemde instelling geactiveerd dan zullen de kosten à €75,- hier nog bovenop worden geteld. De totale kostprijs bedraagt dan €1810,- Terwijl in het grootboek €1735,- aan kosten worden geboekt staat in het omzet rapport €1810,- vermeld.

4 Inkoopkosten

4.1 Soorten inkoopkosten

Het totaalbedrag op de inkoopfactuur is de som van de inkooprijzen plus eventueel bijkomende inkoopkosten, bijvoorbeeld vracht- of verzendkosten of heffingen en accijnzen. In het vorige hoofdstuk heeft u gelezen hoe u de inkooprijzen als kostprijs vastlegt en welke berekeningsgrondslag u hiervoor kiest. In deze en de komende paragrafen bespreken we enkele instellingen waarmee u de additionele inkoopkosten boekt en eventueel verrekend met de kostprijs van de artikelen.

In beginsel maakt het programma onderscheid tussen twee soorten inkoopkosten.

Soorten inkoopkosten

1. Vracht- en expeditiekosten van de leverancier

Dit zijn de kosten die de leverancier heeft gemaakt bij het klaarmaken van uw bestelling en die aan u worden doorbelast. Bijvoorbeeld de verzendkosten.

2. Vracht- en expeditiekosten van derden.

Dit zijn kosten van een derde partij die aan u worden doorbelast. Deze kosten staan vermeld op een aparte inkoopfactuur. Denk hierbij aan bijvoorbeeld de vrachtfactuur van het koeriersbedrijf of een douanefactuur.

4.1.1 Boeken inkoopkosten van de leverancier

Voor het registreren van de inkoopkosten die de leverancier aan u berekent, gebruikt u de velden **Vracht** en/of **Expeditie** in het boekingsvenster van de inkooporder (zie afbeelding 12). Geef hierbij de juiste BTW op. Is in het veld **BTW-plichtig** de optie **Import binnen EU** of **Import buiten EU** geselecteerd, dan zal er automatisch geen BTW worden berekend.

Artikelcode	Artikelcode lever	Naam artikel	Besteld	Ontvangen	Geboekt	Wordt geboekt	Prijs excl. korting	Totaal	Rekening
1000056	LUX2435	Stoel LUXOR	1,00	0,00	0,00	1,00	1 650,00	1 650,00	7000 Kostj

Totaal excl. Btw: 1 735,00 Totaal Btw: 329,65 Totaal incl. Btw: 2 064,65

Afb. 13. Boeken van inkoopfactuur met vrachtkosten

In de standaard configuratie zal voor de kosten een extra boeking worden aangemaakt op de kostenrekening 7000 *Kostprijs*. Met andere woorden, de inkoopkosten worden als indirecte kosten opgenomen in de resultatenrekening bij het boeken van de inkooporder. Bekijk eventueel het volgende voorbeeld.

Voorbeeld 3: Boeken van kostprijs inclusief vrachtkosten van de leverancier

Prijs- en BTW-instellingen

Inkoopprijs excl. btw	€1650,-
Vrachtkosten	€85,-
Kostprijs	€1735,-
Inkoop btw	19%
Verkoopprijs incl. BTW	€2999,-
Verkoop btw	19%

	Soort boeking	In/Uit	Rekening	Omschrijving	Debet	Credit
Goederenontvangst inkoop	MT1	In	3000	Voorraad goederen	1650,00	
			a/1650	Nog te ontvangen facturen		

Inkoopfactuur	IF1	In	a/1600	Crediteuren		2064,65
			1650	Nog te factureren facturen	1650,00	
			1520	Te vorderen BTW 19%	313,50	
			7000	Kostprijs (vrachtkosten leverancier)	85,00	
			1520	Te vorderen BTW 19%	16,15	

Levering van goederen	MT2	Uit	a/3000	Voorraad goederen		1650,00
			1370	Nog te factureren leveringen	1650,00	

Uitgaande factuur	VF1	Uit	a/8000	Omzet		2520,17
			a/1500	Af te dragen btw		478,83
			1300	Debiteuren	2999,00	
			a/1370	Nog te factureren leveringen		1650,00
			7000	Kostprijs	1650,00	

4.1.2 Boeken inkoopkosten van derden

Onder de inkoopkosten van derden wordt in Mamut, de kosten die onder andere transportbedrijven maken voor het vervoer van de goederen, verstaan. Deze kosten worden aan u doorberekend door middel van een aparte vrachtfactuur.

Deze factuur boekt u afzonderlijk van de inkoopfactuur in het boekingsvenster in de inkoopmodule. Er worden dan ook twee afzonderlijke schuldposten aangemaakt in de crediteurenadministratie. Eén voor de leverancier en één voor het transportbedrijf.

Open na het boeken van de inkoopfactuur nogmaals het boekingsvenster (afbeelding 13). Kies in de afrollijst **Soort factuur** voor de optie **Accijnzen/Vrachtfactuur**. In het dialoogvenster heeft u de

mogelijkheid om diverse soorten kosten op te geven. Bepaal tevens of er BTW wordt berekend. Klik tot slot op **Boeken**.

Afb. 14. Accijnzen/Vrachfactuur

Voorbeeld 4: Boeken van kostprijs inclusief inkoop van derden (douane/vrachfactuur)

Prijs- en BTW-instellingen

Inkoopprijs excl. btw (leverancier)	€1650,-
Kostprijs	€1650,-
Inkoop btw	19%
Vrachtkosten (transporteur)	€142,50
Inkoop btw	19%
Verkoopprijs incl. BTW	€2999,-
Verkoop btw	19%

	Soort boeking	In/Uit	Rekening	Omschrijving	Debet	Credit
Goederenontvangst inkoop	MT1	In	3000	Voorraad goederen	1650,00	
			a/1650	Nog te ontvangen facturen		1650,00
Inkoopfactuur leverancier	IF1	In	a/1600	Crediteuren (leverancier)		1963,50
			1650	Nog te factureren facturen	1650,00	
			1520	Te vorderen BTW 19%	313,50	
Douane / vrachfactuur	IF2	In	a/1600	Crediteuren (transporteur)		169,58
			7000	Kostprijs (vrachtkosten derden)	142,50	
			1520	Te vorderen BTW 19%	27,08	

Levering van goederen	MT2	Uit	a/3000	Voorraad goederen	1650,00
			1370	Nog te factureren leveringen	1650,00
Uitgaande factuur	VF1	Uit	a/8000	Omzet	2520,17
			a/1500	Af te dragen btw	478,83
			1300	Debiteuren	2999,00
			a/1370	Nog te factureren leveringen	1650,00
			7000	Kostprijs	1650,00

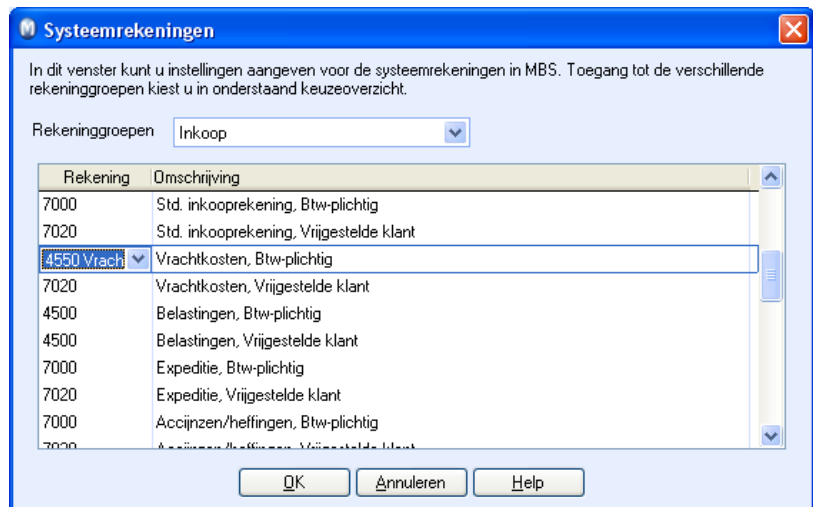
4.1.3 Inkoopkosten boeken als directe kosten

Beeld ⇒ **Instellingen** ⇒ **Administratie** ⇒ **tabblad Administratieve-instellingen** ⇒ **Systeemrekeningen**

In de voorgaande voorbeelden heeft u gezien dat de additionele inkoopkosten, doorberekend door de leverancier of een andere partij, worden geboekt op rekening **7000 Kostprijs**. Het wordt geboekt als indirecte kosten in het resultaat.

Het is mogelijk om de kosten op een alternatieve rekening te boeken, bijvoorbeeld als directe kosten op rekening **4550 Vrachtkosten**. Deze aanpassing maakt u in de systeemrekeningen (zie paragraaf 2.4). Uiteraard dient u eerst deze nieuwe vrachtkostenrekening te hebben aangemaakt in het rekeningschema.

Open de systeemrekeningen via het aangegeven pad en kies voor de rekeninggroep **Inkoop**. Selecteer in het overzicht de rekening **7000** met als omschrijving **Vrachtkosten, BTW-plichtig**. Kies vervolgens de rekening **4550 Vrachtkosten** als alternatief. Bekijk in het onderstaande voorbeeld de boekingen. Hierin is de kostprijsrekening vervangen door de nieuwe vrachtkosten rekening.

Afb. 15. Systeemrekeningen; rekening voor vrachtkosten

Voorbeeld 5: Boeken van kostprijs inclusief inkoopkosten als directe kosten

Prijs- en BTW-instellingen

Inkoopprijs excl. btw	€1650,-
Vrachtkosten (leverancier)	€85,-
Kostprijs	€1735,-
Inkoop btw	19%
Verkoopprijs incl. BTW	€2999,-
Verkoop btw	19%

	Soort boeking	In/Uit	Rekening	Omschrijving	Debet	Credit
Goederenontvangst inkoop	MT1	In	3000	Voorraad goederen	1650,00	
			a/1650	Nog te ontvangen facturen		
Inkoopfactuur	IF1	In	a/1600	Crediteuren		2064,65
			1650	Nog te factureren facturen	1650,00	
			1520	Te vorderen BTW 19%	313,50	
			4550	Vrachtkosten	85,00	
			1520	Te vorderen BTW 19%	16,15	
Levering van goederen	MT2	Uit	a/3000	Voorraad goederen		1650,00
			1370	Nog te factureren leveringen	1650,00	
Uitgaande factuur	VF1	Uit	a/8000	Omzet		2520,17
			a/1500	Af te dragen btw		478,83
			1300	Debiteuren	2999,00	
			a/1370	Nog te factureren leveringen		1650,00
			7000	Kostprijs	1650,00	

4.2 Inkoopkosten verrekenen met de kostprijs

Beeld ⇒ Instellingen ⇒ Bedrijf ⇒ tabblad **Module-instellingen** ⇒ Artikel ⇒ tabblad **Prijzen**

Heeft u als basis voor de kostprijs voor de optie **Inkoopprijs** gekozen dan is het mogelijk om inkoopkosten in de kostprijs van de goederen door te rekenen. Hierbij wordt het totaalbedrag van de kosten (exclusief BTW) gedeeld door het totaal aantal ingekochte artikelen. Het bedrag van deze som wordt opgeteld bij de kostprijs van ieder afzonderlijk artikel.

U activeert de functies voor het verrekenen van inkoopkosten via de artikelinstellingen. Volg het bovenstaande pad en bekijk het onderwerp **Kosten**. Markeer de optie **Kostprijs inkoop moet inclusief vracht- en andere kosten van leverancier zijn** in het geval u de vrachtkosten van uw leverancier wenst door te berekenen.

The screenshot shows the 'Bedrijfsinstellingen voor Artikel' window with the 'Prijzen' tab selected. Under the 'Kosten' section, two checkboxes are checked: 'Kostprijs inkoop moet inclusief vracht- en andere kosten van leverancier zijn' and 'Kostprijs inkoop moet inclusief transportkosten, accijnzen en heffingen zijn'. A red arrow points to the first checkbox. Other settings include 'Basis voor kostprijs' set to 'Inkoopprijs', 'Aantal decimalen' set to 'Twee decimalen', and 'Korting voor artikelen in de webshop' set to '0.00 %'. The 'Bijwerken' section has 'Inkoop- en kostprijs op de artikelkaart bijwerken bij het boeken van de inkoop' checked. The 'Bijwerken voorraadwaarde magazijn' section has 'Type' set to 'Kostprijs ingekochte artikelen boeken bij verkoop (boeking van voorraadw...' and 'Voorraadwaarde op de balansrekening is inclusief kosten boven op de inkoopprijs' checked.

Afb. 16. Kostprijs verrekenen met inkoopkosten

Voorbeeld 6: Boeken van kostprijs verrekend met vrachtkosten van de leverancier

Prijs- en BTW-instellingen

Inkoopprijs excl. btw	€1650,-
Vrachtkosten	€85,-
Kostprijs	€1735,-
Inkoop btw	19%
Verkoopprijs incl. BTW	€2999,-

	Soort boeking	In/Uit	Rekening	Omschrijving	Debet	Credit
Goederenontvangst inkoop	MT1	In	3000	Voorraad goederen	1650,00	
			a/1650	Nog te ontvangen facturen		1650,00

Goederenontvangst Inkoop	MT2	In	3000	Voorraad goederen	85,00	
			a/1650	Nog te ontvangen facturen		85,00

Inkoopfactuur	IF1	In	a/1600	Crediteuren		2064,65
			1650	Nog te factureren facturen	1650,00	
			1520	Te vorderen BTW 19%	313,50	
			1650	Nog te factureren facturen	85,00	
			1520	Te vorderen BTW 19%	16,15	

Levering van goederen	MT3	Uit	a/3000	Voorraad goederen		1735,00
			1370	Nog te factureren leveringen	1735,00	

Uitgaande factuur	VF1	Uit	a/8000	Omzet		2520,17
			a/1500	Af te dragen btw		478,83
			1300	Debiteuren	2999,00	
			a/1370	Nog te factureren leveringen		1735,00
			7000	Kostprijs	1735,00	

Merk op dat in het voorbeeld de kostprijs wordt geboekt bij het afdrucken van de verkoopfactuur. Tevens bevat de kostprijs de €85,- inkoopkosten die zijn doorberekend door de leverancier. De waarde van het product bestaat uit de inkoopprijs en de kosten. Dit blijkt ook uit het saldo op de voorraad rekening. Ook deze is opgehoogd met de inkoopkosten.

⇒**Tip**⇒ Zoals reeds aangegeven in paragraaf 2.3 is het mogelijk om de standaard tussenrekeningen 1650 en 1370 aan te passen via de instellingen voor de systeemrekeningen (zie paragraaf 2.4).

4.2.1 Vrachtkosten van derden

Markeert u de optie **Kostprijs inkoop moet inclusief transportkosten, accijnzen en heffingen zijn**, dan heeft u de mogelijkheid om (vracht)facturen van derden te verrekenen met de kostprijs. De vrachtfactuur opent u door in het boekingsvenster, in de afrollijst **Soort factuur** voor de optie **Accijnzen/Vrachtfactuur** te kiezen.

Voorbeeld 7: Boeken van kostprijs verrekend met inkoopkosten van derden (douane- en/of vrachtfactuur)

Prijs- en BTW-instellingen

Inkoopprijs excl. btw (leverancier)	€1650,-
Kostprijs	€1650,-
Inkoop btw	19%
Vrachtkosten (transporteur)	€142,50
Inkoop btw	19%
Verkoopprijs incl. BTW	€2999,-
Verkoop btw	19%

	Soort boeking	In/Uit	Rekening	Omschrijving	Debet	Credit
Goederenontvangst inkoop	MT1	In	3000	Voorraad goederen	1650,00	
			a/1650	Nog te ontvangen facturen		1650,00
Inkoopfactuur leverancier	IF1	In	a/1600	Crediteuren (leverancier)		1963,50
			1650	Nog te factureren facturen	1650,00	
			1520	Te vorderen BTW 19%	313,50	
Vrachtfactuur	MT2	In	3000	Voorraad goederen	142,50	
			a/1650	Nog te ontvangen facturen		142,50
Douane / Vrachtfactuur	IF2	In	a/1600	Crediteuren (transporteur)		169,58
			1650	Nog te factureren facturen	142,50	
			1520	Te vorderen BTW 19%	27,08	
Levering van goederen	MT3	Uit	a/3000	Voorraad goederen		1792,50
			1370	Nog te factureren leveringen	1792,50	
Uitgaande factuur	VF1	Uit	a/8000	Omzet		2520,17
			a/1500	Af te dragen btw		478,83
			1300	Debiteuren	2999,00	
			a/1370	Nog te factureren leveringen		1792,50
			7000	Kostprijs	1792,50	

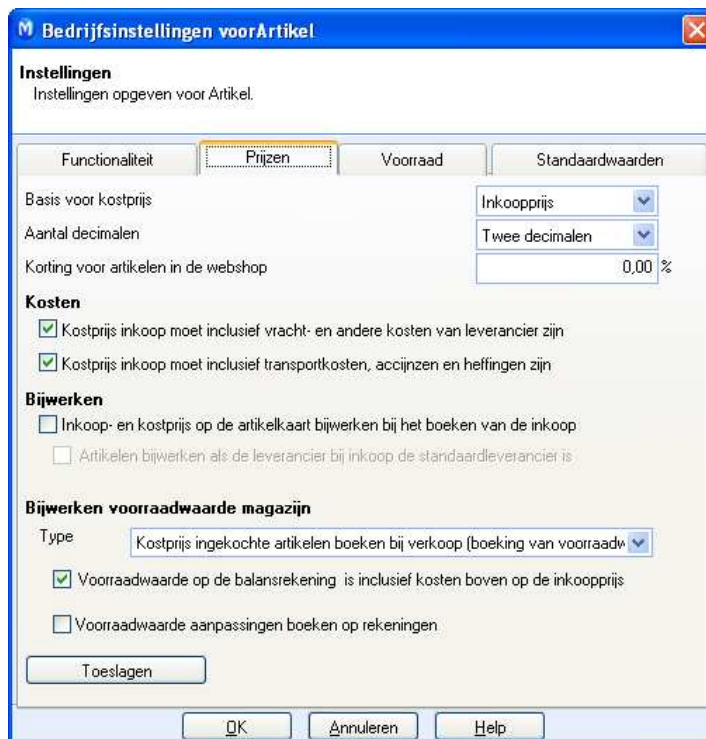
4.2.2 Kosten boeken op de balans

Beeld ⇒ Instellingen ⇒ Bedrijf ⇒ tabblad Module-instellingen ⇒ Artikel ⇒ tabblad Prijzen

Indien één of beide instellingen voor het doorberekenen van de inkoopkosten is geactiveerd (zie de voorgaande paragraaf) dan kan men er voor kiezen in hoeverre deze kosten mee moeten worden genomen in de balanswaarde van de voorraad.

Vinkt u via het bovengenoemde pad de instelling **Voorraadwaarde op de balansrekening is inclusief kosten bovenop de inkoopprijs** aan (zie afbeelding 7), dan zal bij het boeken van deze kosten een extra boeking in het dagboek *Magazijntransacties* worden aangemaakt. De voorraadwaarde van de (bestaande) artikelen zal hiermee worden verhoogd. Dit geldt voor zowel de vracht- en expeditiekosten van de leverancier evenals die van een derde partij.

Bekijk eventueel de boekstukken in de voorbeelden 3 en 4. Merk op dat hierin de inkoopkosten c.q. de vrachtkosten à €85,- zowel in het resultaat (kostprijsrekening 7000) als op de balans (voorraadrekening 3000) wordt geboekt. De kosten zijn opgenomen in de totale voorraadwaarde van de ingekochte goederen.

Afb. 17. Kostprijs verrekenen met inkoopkosten

4.2.3 Kosten overnemen in prijscalculator

Beeld ⇒ **Instellingen** ⇒ **Bedrijf** ⇒ **tabblad Module-instellingen** ⇒ **Artikel** ⇒ **tabblad Prijzen**

Het is mogelijk om de inkoopkosten die u registreert bij het inboeken van de inkoopfactuur, over te nemen in het veld **Kosten** in de prijscalculator. Is hier reeds een bedrag vermeld, dan wordt deze overschreven met de nieuwe kosten.

Open de artikelinstellingen en markeer de functie **Inkoop- en kostprijs op de artikelkaart bijwerken bij het boeken van de inkoop**.

Afb. 18. Basis voor kostprijs

Wij raden u aan om alleen met deze functie te werken indien u te maken heeft met vaste inkoopkosten. Door deze in de stamgegevens vast te leggen heeft u vanuit de artikelkaart goed inzicht in uw winstmarges. Gebruik deze functie niet op het moment dat iedere bestelling met afwijkende vrachtkosten wordt afgeleverd.

	Exclusief Btw	Inclusief Btw	
Inkoopprijs	1 650,00	1 963,50	Wijzigingen inkoopprijs beïnvloeden
Kosten	85,00	101,15	Kosten
Kostprijs	1 735,00	2 064,65	Wijzigingen kostprijs beïnvloeden
Brutowinst	785,17	934,35	BW-opslag (vaste verkoop)
BW-opslag in % of factor	45,25	☒ % ☐ Factor	Wijzigingen verkoopprijs beïnvloeden
Verkoopprijs	2 520,17	2 999,00	BW-opslag (vaste kostprijs)
Toeslagen	(geen)		☒ Op externe prijslijst weergeven
<input type="button" value="Prijscalculator"/>			☐ Kostprijs in verkoopmodule overschrijven

Afb. 19. Overschrijven van kosten in prijscalculator

4.3 Kostprijs overschrijven

In de voorgaande paragrafen heeft u gelezen hoe u de inkoopkosten boekt en verrekent met de kostprijs. Deze kosten kunnen u in rekening zijn gebracht door uw leverancier of een derde partij. Deze verrekening van de kostprijs kan een complexe aangelegenheid worden in het geval de inkoopkosten uit meerdere componenten bestaan. Helemaal ingewikkeld wordt het als op de inkoopfactuur ook nog tientallen artikelen vermeld staan.

Stel, u bestelt 86 stuks van product X (inkoopprijs €45,75) en 23 stuks van product Y (€105,20) bij uw leverancier in de Verenigde Staten. Bovenop de inkoopprijs worden u de vrachtkosten en douanekosten à €1336,26 in rekening gebracht. De inkoopfactuur bedraagt:

- Product X: 86 x €45,75 €3934,50
- Product Y: 23 x €105,20 €2419,60
- Totaal: **€6354,10**

- Kosten: €1336,26
- Totaal inkoopfactuur **€7690,36**

De kostprijs waarmee dit *Product X* in het magazijn wordt gelegd bedraagt €58,01 (€1336,26 / 109 st + €45,75.). Voor Product Y is dit €117,46. Bij de verkoop van dit artikel zal voor beide producten de winstmarge aan de hand van deze prijzen worden berekend. Is bij een volgende bestelling van het inkoop aantal en de kosten anders dan zal ook de kostprijs en dus de bruto winstmarge wisselen.

4.3.1 Kostprijs overschrijven in de verkoopmodule

Beeld ⇒ **Instellingen** ⇒ **Gebruiker** ⇒ **tabblad Module-instellingen** ⇒ **Order/Factuur** ⇒ **tabblad Hoofdttekst orders**

U zult begrijpen dat bij inkooporders met meerdere producten en diverse soorten kosten het bepalen van de kostprijs en de winstmarge moeilijker wordt. Ten einde de kostprijs en de marge verklaarbaar te houden zou u de kostprijs kunnen boeken op de directe kosten (zie paragraaf 4.1.3). Een andere mogelijkheid is om de kostprijs apart te berekenen en deze op de verkooporder in te typen.

Bekijk de kolom **Kostprijs (EUR)** in de verkooporder (afbeelding 21). Hierin wordt door het systeem de kostprijs van dit betreffende artikel vermeld. Is deze kolom niet vermeld, wijzig dan de gebruikersinstellingen via het aangegeven pad. Normaliter is de kostprijs een vast gegeven en heeft u niet de mogelijkheid om dit bedrag aan te passen. Echter, vinkt u in de artikelkaart de optie **Kostprijs in verkoopmodule overschrijven** dan opent u dit veld.

	Exclusief Btw	Inclusief Btw	Wijzigingen inkoop prijs beïnvloeden
Inkoop prijs	1 650,00	1 963,50	Kosten
Kosten	0,00	0,00	Wijzigingen kost prijs beïnvloeden
Kost prijs	1 650,00	1 963,50	BW-opslag (vaste verkoop)
Brutowinst	870,16	1 035,50	Wijzigingen verkoopprijs beïnvloeden
Brutowinst in % of factor	52,74	☒ % ☐ Factor	BW-opslag (vaste kost prijs)
Verkoopprijs	2 520,16	2 999,00	☒ Op externe prijslijst weergeven
Toeslagen	(geen)		☒ Kostprijs in verkoopmodule overschrijven

Prijscalculator

Afb. 20. Kostprijs in verkoopmodule overschrijven

Order/Factuur

Status: Niet verwerkte order

Order 1

3000014 Brederode Advocaten

Factuuradres: Bakkerlaan 50, 3044 NH ROTTERDAM

Vervaldatum: 07.11.2008

Factuurdatum: 08.10.2008

Geproduceerd op: ...

Leveringsdatum: ...

Valuta: EUR

Bet. voorwaarden: Betalingstermijn 30 c

Project: (geen)

Onze ref.: Menno Misset

Uw ref.: Jos Den Braven

Referentie: ...

Artikelcode	Omschrijving	Aant.	Te leveren	Prijs	Korting (%)	Lev. dt.	Magazijn	Btw	Rekening	Geleverd	Totaal	Kostprijs (EUR)	Verk. prijs incl. Btw
1000056	Stoel LUX-DOR	1,00	1,00	2 520,16			Hoofdm.	19% BTW, V.	8000		2 520,17		2 999,00

DB 2 520,17 DG 100,00

Voorraad: 0,00 Gereserveerd: 0,00 Van lev.: 1,00 Aan klanten: 0,00 Beschikbaar: 1,00

Toeslagen: 0,00 Korting: 0,00 Netto: 2 520,17 Btw: 478,83 Bruto: 2 999,00

Afb. 21. Kostprijs in ordermodule overschrijven

Let op! Heeft u de instelling **Kostprijs in verkoopmodule overschrijven** geactiveerd, dan overschrijft u de geregistreeerde kostprijs uit de inkoopmodule en kan er een verschil ontstaan tussen de bruto winstmarge in de rapportage en de kostprijsboeking in het grootboek. De kostprijs wordt geboekt aan de hand van de kosten in de inkoopmodule. De marge wordt bepaald aan de hand van de kostprijs in de verkoopmodule.

5 Implementeren van voorraadwaardeboekingen

5.1 Voorraadboekingen in een nieuwe database.

Wanneer men begint met voorraadboekingen dan kan dit ingesteld worden in een lege database of in een database waarin voorheen met het systeem **kostprijs boeken bij inkoop** is gewerkt. Het is belangrijk om de instellingen juist te zetten voordat er ingekocht of geïntariseerd gaat worden. Zie de mogelijke instellingen vanaf pagina 7 en ga na welke voor uw bedrijfsvoering van belang zijn.

🔔 **Let op!** Indien er voorheen handmatige boekingen zijn gedaan op de balansrekening voorraad (dit kan bijvoorbeeld gebeuren met het invoeren van de openingsbalans) dan kan dat leiden tot een dubbele voorraadwaarde op de balans. (en via de openingsbalans en via inventarisatie wordt de voorraadwaarde geboekt) Hiervoor zult u een correctieboeking moeten maken in het dagboek memoriaal.

5.2 Verandering van methode in bestaande database

Bij de overgang van **kostprijs boeken bij inkoop** naar **kostprijs boeken bij verkoop** zullen de wijzigingen in de instellingen alleen invloed hebben op producten die vanaf dat moment worden ingekocht of via inventarisatie in het magazijn terecht komen. Dit betekent dat voor de reeds op voorraad liggende producten geen kostprijs bij verkoop geboekt zal worden (dit is immers reeds bij de inkoop gebeurd).

Indien u wilt dat de verandering van instellingen ook invloed zullen hebben op uw bestaande voorraad dan dient u als volgt te werk te gaan:

Activeer nieuwe instellingen voor de bestaande voorraad

1. Maak een reservekopie aan
2. Ontvang en boek alle inkooporders
3. Lever en boek alle verkooporders
4. Druk het rapport *Inventarislijst* (zie punt 5.2.3)
5. Druk het rapport *Voorraadwaardelijst (transacties)* af
6. Zet de voorraad op nul door middel van de functie *Inventarisatie*
7. Zet de instellingen op **Kosten ingekochte goederen boeken bij verkoop** en activeer eventueel overige instellingen met betrekking tot de verrekening van inkoopkosten
8. Voer de producten op in het magazijn door middel van de functie *Inventarisatie*

🔔 **Let op!** Indien er handmatige boekingen zijn gedaan op de voorraad grootboekrekening, bijvoorbeeld als openingsbalans of handmatige boekingen van voorraadmutaties, dan kan dat er toe leiden dat de voorraadwaarde dubbel op de balans wordt gepresenteerd. In dit geval zal het deel van het saldo op deze rekening dat verklaard kan worden door deze handmatige boekingen tegen geboekt moeten worden. Dit om aansluiting te houden tussen de cijfers in het magazijn en de cijfers in het grootboek. Zie hiervoor ook het rapport *Afstemmen van voorraadwaarde*.

5.2.1 *Maken van reservekopie*

Bestand ⇒ Reservekopie ⇒ Reservekopie maken

Voor dat u begint is het verstandig een reservekopie te maken. Op die manier kunt u altijd terugvallen op de situatie zoals die was voor dat er wijzigingen in de instellingen en voorraad waren aangebracht. U kunt een reservekopie maken via het aangegeven pad.

5.2.2 *Orders verwerken*

Belangrijk is dat alle uitstaande inkoop- en verkooporders worden verwerkt. Immers in de nieuwe configuratie zal bij goederenontvangst en levering evenals bij het afdrukken van de factuur voorraad- en kostprijsboekingen worden gemaakt. Bestaande orders die deels in de oude en deels in de nieuwe configuratie worden verwerkt, ontstaan er dubbele boekingen. Bijvoorbeeld op rekening 7000 Kostprijs. Immers, boekt u een inkoopfactuur in de oude configuratie dan worden de kosten van het artikel direct geboekt in het grootboek. Zet u in de tussentijd de instelling om, dan gebeurt dit nogmaals bij de verkoop.

Voor uw inkopen geldt dat alle orders besteld, ontvangen en geboekt dienen te zijn. Ze hebben de status *Ontvangen of Verwerking voltooid*. Met betrekking tot de verkooporders dienen alle goederen te zijn geleverd, en de factuur te zijn afgedrukt. De status is *Factuur*.

5.2.3 *Magazijn leeghalen*

Beeld ⇒ Magazijn ⇒ Inventarisatie

Bij de overgang van boekingen van kostprijs bij inkoop naar boeking van kostprijs bij verkoop dient het magazijn leeggehaald te worden. Handig is om eerst een overzicht af te drukken van de huidige voorraad, bijvoorbeeld de rapporten *Inventarislijst* en *Voorraadwaardelijst (transacties)*. Open en print deze in de rapportagemodule via het menu **Bestand**. Kies voor de optie **Afdrukken** en het onderwerp **Artikel**. Maakt u gebruik van serienummers, partijgoederen of houdbaarheidsdata dan raden wij u aan om aparte rapporten hiervan af te drukken.

Verwijder na het afdrukken alle goederen uit de magazijnen door middel van de Inventarisatie-functie. Open deze via het aangegeven pad. Selecteer het juiste magazijn in de afrollijst en klik vervolgens op **Voorraad nul** om alle aantallen op nul te zetten. Bevestig de waarschuwing met **OK**. Herhaal dit voor alle magazijnen.

☛ **Let op!** Mogelijk heeft u in de artikelinstellingen gekozen voor de optie **Per artikel instellen, kostprijs boeken bij inkoop of verkoop** (zie paragraaf 2.2). In dat geval hoeven alleen de artikelen, waarvan u de kostprijs bij verkoop boekt op nul (0) te worden gezet.

5.2.4 *Omzetten van instellingen*

Bepaal nu de instellingen. Wijzig als eerste de instelling met betrekking tot het boeken van de kostprijs en de voorraadwaarde (zie paragraaf 2.2). Kies vervolgens de grondslag voor het berekenen van de kostprijs (paragraaf 3.2) en bepaal tot slot hoe u de additionele inkoopkosten boekt in het grootboek (hoofdstuk 4).

5.2.5 Producten terug in het magazijn leggen

Beeld ⇒ Magazijn ⇒ Inventarisatie

Nu u de juiste instellingen heeft geactiveerd, kunnen de goederen weer terug in het magazijn worden gelegd. In dit stadium is het aan te raden opnieuw een reservekopie te maken alvorens u hiermee begint.

Open de *Inventarisatie* en voer de aantallen voor de diverse producten in. U kunt hiervoor de **Inventarislijst** gebruiken die u in een eerder stadium heeft afgedrukt. Klik hierna op **OK** en bevestig dat de inventarisatie moet worden uitgevoerd. Controleer in het magazijn of de voorraadaantallen en de voorraadwaarde correct zijn.

☛ **Let op!** Bij het inleggen van de goederen zal het systeem automatisch in het dagboek *Magazijntransacties (MT)* de voorraadwaarde op de rekening *3000 Voorraad* boeken. De waarde wordt bepaald aan de hand van de kostprijs uit de prijscalculator in het artikelregister. Als tegenrekening wordt de grootboekrekening *7900 Voorraadverandering* gebruikt. Wilt u deze wijzigen, bekijk dan paragraaf 2.4.

5.2.6 Correctieboekingen

Controleer in de nieuwe configuratie allereerst de dagboeken *Inkoopfactuur*, *Verkoopfactuur* op onjuiste boekingen. Het dagboek *Magazijntransacties* dient, behalve de inventarisatie, geen geheel leeg te zijn. Belangrijk is dat ook de balansrekeningen *1650 Nog te ontvangen facturen*, *1370 Nog te leveren goederen* en *3000 Voorraad* geen saldi vertonen. Is dit wel het geval, achterhaal dan de oorzaak en maak zo nodig correctieboekingen aan.